

Zaai op tijd in een goed zaaibed

Zaai met een goed onderhouden machine in een gelijkmatig zaai-bed.

Goed zaaiwerk begint bij een goed onderhouden en afgestelde zaaimachine. In een vorige uitgave heeft Jurgen Maassen geschreven waar op te letten. Echter, met een goed voorbereide zaaimachine kan er bij het zaaien nog het een en ander fout gaan.

Kwaliteit zaai-bed

Zorg er voor dat het zaai-bed niet te diep en vooral ook overal gelijkmatig los is. Een onregelmatige dikte van het zaai-bed leidt tot een onregelmatige zaaidiepte en daardoor ook een onregelmatige opkomst. Een regelmatige en snelle opkomst geeft meestal ook de hoogste opkomst. Daardoor is het bepalen van het juiste ogenblik voor de onkruidbestrijding eenvoudiger. Zorg er ook voor dat bij vroeg zaaien of bij dreigende neerslag het zaai-bed niet te fijn is. Een fijn zaai-bed heeft sterk de neiging te verslempen als er snel regen op valt. Kluitjes of zelfs kluiten in het zaai-bed hoeven geen probleem te zijn, als er tussen de kluiten maar voldoende losse grond ligt.

Een probleem dat nog al eens optreedt bij het zaaien in vochtige grond of bij het snel afzaaien van een perceel als het begint te regenen, is het volschieten van een of meerdere kouters met grond. Let er onder dergelijke omstandigheden vooral op dat u de zaaimachine vooruit rijdend laat zakken.

Let hier ook op bij het aanzaaien van hoeken van een perceel.

Zaaidiepte

De zaaidiepte dient bij vroeg zaaien, wanneer de grond nog vochtig is of wanneer er snel weer neerslag verwacht wordt, kleiner te zijn dan bij late zaai of zaai bij scherp drogende weersomstandigheden. Kijk bij het meten van de zaaidiepte niet alleen naar de diepte waarop het kouter door de grond loopt, maar ook naar de hoeveelheid grond die de eventuele toestrijkers op het zaadje leggen. Eigenlijk zouden we moeten spreken over zaaddiepte in plaats van zaaidiepte. Bepaal als u op het perceel komt de zaaidiepte afhankelijk van de kwaliteit van het zaai-bed en het verwachte weer. Is het zaai-bed fijn en wordt er snel neerslag verwacht, dan is 1 cm al voldoende. Is het zaai-bed grof en wordt droog weer voorspeld, probeer dan de vaste ondergrond op te zoeken, maar zaai nooit dieper dan 2,5 cm.

Zaai ook niet dieper tegen muizen-vraat. Muizen zullen altijd op zoek gaan

Door suikerbieten vroeg te zaaien, wordt het groeiseizoen langer. Een goede voorbereiding en het juiste tijdstip van zaaien kunnen dus veel geld opleveren.

naar voedsel. Daarvoor gebruiken ze het liefst weinig energie, dus zoeken ze de ondiepste gelegen zaadjes die ze ook het best kunnen ruiken. Ondiep liggende zaadjes zijn er altijd, ook bij een zaaidiepte van 2,5 cm en meer. U kunt muizen beter alternatief voer aanbieden dan extra diep te zaaien.

Zaai-afstand

Door de toegenomen kwaliteit van het bietenzaad en geholpen door mooi weer in de zaai-periode, zien we de laatste jaren een erg hoge veldopkomst. De hoogste opbrengst wordt in Nederland gehaald bij circa 80.000 planten per hectare op zand- en dalgrond en bij circa 74.000 planten per hectare op zwaardere gronden. Als u de ervaring heeft dat de veldopkomst op uw grond de laatste jaren bij ongeveer 75% ligt, moet u op ongeveer 20 cm afstand in de rij zaaien. Dat betekent één eenheid zaad per hectare. Controleer, vooral als u begint met zaaien, enkele keren de zaai-afstand en de zaaidiepte.

Tabel. Vroeg zaaien is basis voor hoog financieel rendement.

zaaidatum	wortelopbrengst (t/ha)	suikeropbrengst (t/ha)	financiële opbrengst t.o.v. 1 maart (€/ha)
1 maart	66,2	10,4	0
16 maart	65,5	10,3	-20
1 april	63,2	10,0	-75
16 april	60,0	9,5	-175
1 mei	55,7	9,0	-325
16 mei	49,2	8,0	-500

Opbrengst berekend door SUMO bij gemiddeld weer; minimum bietenprijs € 32,90.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van IRS

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom
Telefoon: 0164 274400 Fax: 0164 250962
E-mail: irs@irs.nl Internet: <http://www.irs.nl>
Eindredactie: Jurgen Maassen

 IRS
INFORMATIE

Tip 1

Meer informatie en adviezen over zaaien zie 'Betatip' op www.irs.nl:

- hoofdstuk 2.1
'Grondbewerkingsadvies bij suikerbieten'
- hoofdstuk 2.2
'Lage bandenspanning'
- hoofdstuk 3.1
'Vroeg of laat zaaien'
- hoofdstuk 3.3
'Zaaidiepte'

Een goede opkomst is de start van een succesvol groeiseizoen.

Zaaitijdstip

Door suikerbieten vroeg te zaaien, wordt het groeiseizoen langer. Dit leidt meestal tot extra groei en daardoor een hogere financiële opbrengst. Elke dag uitstel van zaaien kost in maart gemiddeld 3 euro per hectare. In april is dat circa 8 euro en in mei loopt dat op tot 12 euro (zie tabel).

Hoe vroeg kan er gezaaid worden? Dat hangt in hoge mate af van de toestand van de grond. Eigen ervaring en inzicht van de teler zijn bepalend bij

het beoordelen van de grond. Voorkom in ieder geval dat de structuur van de grond bij het zaaien beschadigt.

Andere overwegingen bij het bepalen van de zaaidatum kunnen zijn:

- de kans op schade door aaltjes en rhizoctonia is bij een vroege zaai geringer. Dit komt omdat deze aaltjes en rhizoctonia nauwelijks ontwikkelen bij de lage bodemtemperaturen vroeg in het seizoen;
- er is geen reden om het zaaien uit te

stellen vanwege vorstrisico. De kans dat jonge bietenplanten getroffen worden door strenge vorst neemt bij zaaien tussen eind februari en half april nauwelijks af;

- aantasting door kiemschimmels en bodeminsecten bij trage opkomst. De kans hierop is klein door de bescherming vanuit de pil.

Noud van Swaaij en Jan Wevers